Strażak Śląski

Organ Śląsk. Okręgu Wojew. Zw. Straży Pożarnych R. P.

Wychodzi każdego miesiąca

Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego!

Rok XI **Katowice, kwiecień 1938 r.** **Nr 4**

Prenumerata całoroczna zł 5.—	Adres Administracji: Katowice, Jagiellońska, gmach Urz. Woj. Śl. telef. 349.21 (199), konto P. K. O. 303.408 Adres Redakcji: Cieszyn, Konwiktowa 12	Cena pojedynczego egz. 50 gr

Usuwajmy niebezpieczeństwo pożarowe w opl.

Niepotrzebne przedmioty codziennego użytku chętnie składamy na strychach. Czego tam nie znajdziemy — przeważnie starzyznę nadającą się do pieca lub na śmietnik. My strażacy z doświadczenia wiemy, jak trudno prowadzić akcję przy pożarach strychowych, załadowanych gratami. Ile to wysiłku potrzeba na usunięcie przedmiotów, złożonych na strychu, by się dostać do źródła pożaru. Często też gryzący dym, który zwykle wytwarza się przy procesie palenia różnych materiałów, uniemożliwia w ogóle działania ratownicze, jeżeli straż nie posiada sprzętu ochronnego od dymu. Ponadto deponowane na strychach materiały zwykle stwarzają idealne warunki do szybkiego rozszerzenia się pożaru przez przepalenie dachu i przerzucenie się pożaru na sąsiednie obiekty.

Poza strychem (aby było pod ręką) chętnie składamy przedmioty takie na korytarzach, np. skrzynie z węglem, drzewo, szafy itp. Zatarasowanie głównych przejść utrudnia często szybki ratunek inwentarza domowego i rozwinięcie skutecznej akcji, a ponadto przedmioty złożone w wyżej podanych przejściach w razie ich zapalenia się powiększają źródło ognia, przy czym jeżeli korytarze i klatki schodowe mają konstrukcje drewniane (belkowanie, podłogi, schody) szybko pożar obejmuje te części obiektu i zamyka dostęp do poszczególnych kondygnacyj obiektu.

Gdy na strychach, korytarzach i piwnicach braknie miejsca, tworzymy składy na dworze — budując w tym celu różne schowki, magazyny w postaci drewnianych szop lub stawiamy sterty drzewa, słomy, siana itp. Sąsiedztwo takie zwłaszcza bezpośrednie z budynkami w razie pożaru jest niebezpieczne i często bywa powodem dużych pożarów a nawet niekiedy masowych.

Powyższy stan niepożądany spotykamy dziś w czasie pokoju. A jak to niebezpieczeństwo pożarowe będzie się przedstawiać na wypadek wojny w razie ataku lotnictwa nieprzyjacielskiego? Bomby zapalające spadając na dachy przeważnie będą je przebijać i będą się zatrzymywać przede wszystkim na strychach, poddaszach względnie kondygnacjach górnych. Taka bomba spowoduje pożar wówczas, jeżeli w miejscu upadku bomby zapalającej lub w pobliżu będzie się znajdować materiał palny. *Zatem by uniemożliwić powstanie pożaru od bomb zapalających, należy przede wszystkim usunąć ze strychów a także górnych kondygnacyj i klatek schodowych materiały palne.*

W pierwszej kolejności należy usunąć ze strychów wszystkie ruchome przedmioty palne, jak skrzynie, meble drewniane, garderobę itp. Zabieg ten nie wymaga żadnych kosztów i przez każdego bez trudności może być wykonany. W drugiej kolejności na strychach należy przeprowadzić takie adaptacje, które by zmniejszyły do minimum niebezpieczeństwo pożarowe. A więc wszelkie przepierzenia drewniane powinny być usunięte a ew. zastąpione siatką drucianą. Wiązania dachowe, belkowania drewniane itp. zaleca się uodpornić przez otynkowanie, obicie blachą, pociągnięcie farbami ognioodpornymi lub jeżeli możliwe całkowite usunięcie i zastąpienie konstrukcjami żelbetonowymi. Stropy poddaszy i strychów uodpornić przez wyłożenie warstwą 5 do 10 cm żwirku piasku, żużlu itp. (przed wyłożeniem zasięgnąć porady fachowej budowniczego co do wytrzymałości belek stropowych). Drzwi wejściowe na strych obić blachą.

Korytarze oraz klatki schodowe również muszą być oczyszczane całkowicie ze wszystkich przedmiotów, a więc palnych i ogniotrwałych.

Co się tyczy bezpieczeństwa ppożarowego na zewnątrz budynków, to w pierwszej kolejności muszą być przeniesione w inne miejsce wszystkie ruchome przedmioty palne, a więc sterty słomy, siana, drze-

wo, skrzynie itp. Nowe miejsca dla tych materiałów należy wybrać takie, by w razie ich pożaru nie stanowiły niebezpieczeństwa pożarowego dla budynków przez promieniowanie, ogień lotny itp., i by nie utrudniały dojazdu straży pożarnej. Następnie należy przystąpić do likwidowania szop drewnianych, będących w bliskim sąsiedztwie budynków, usuwania płotów drewnianych stykających się z budynkami a zastąpienie ich płotami ogniotrwałymi (siatką drucianą).

W sprawie podniesienia bezpieczeństwa pożarowego w opl przez usunięcie materiałów palnych władze wydały przepisy i w razie niestosowania się do nich przewidziane są ostre rygory. Nie oglądając się na powyższy nakaz, obowiązek wynikający z obronności państwa na odcinku opl powinniśmy wykonać z punktu widzenia obywatelskiego. Kto jak kto, *ale strażacy dla powyższej sprawy muszą posiadać najszersze zrozumienie* i dlatego też budynki będące własnością strażaków względnie członków straży i tam, gdzie strażacy mieszkają muszą służyć wzorem dla innych pod względem bezpieczeństwa ppożarowego w opl. Ponadto na zewnątrz organizacji powinny straże prowadzić jak najszerszą propagandę w sprawie usuwania materiałów. Wreszcie w porozumieniu z władzami gminnymi straże pożarne powinny przeprowadzać stałe i systematyczne kontrole oraz dorywcze w tym celu, by stan bezpieczeństwa ppożarowego był zawsze odpowiedni. Raz w roku tak zwana tradycyjna kontrola w dodatku zapowiedziana nie jest wystarczającą, bowiem na zapowiedzianą rewizję strychy na pewno zostaną oczyszczone, a po rewizji znowu zostaną załadowane.

J. M.

86 mil. zł płaci przemysł za stare żelazo sprowadzane z zagranicy

Jak wiemy, żelastwo stanowi podstawowy surowiec przy produkcji stali. Surowiec ten zwłaszcza w ostatnich czasach jest poszukiwany i cenny.

Żelastwa naturalnie więcej posiadają kraje, które więcej go zużywają. Jeśli chodzi o Polskę, to pod względem zużywania żelastwa stoimy na samym końcu, wobec czego przemysł hutniczy jest zmuszony sprowadzać poważne ilości szmelcu z zagranicy — np. w 1937 r. z zagranicy sprowadzono złomu za przeszło 86 milionów złotych. Sprawa powyższa zasługuje na specjalną uwagę. Żelastwo stare bezużyteczne znajduje się wszędzie. Nie zdając sobie z tego sprawy, wyrzucamy do śmietniska nieużytki żelastwa, marnując przez to olbrzymie kapitały. By temu zapobiec, powstała Centrala Zakupu Złomu Polskich Hut Żelaznych pod protektoratem Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Powyższa Centrala organizuje ogólną zbiórkę odpadków żelaznych (złomu) w całym kraju. Do udziału w zbiórce zostały również wciągnięte i Straże Pożarne. W tej sprawie Zarząd Główny wydał wytyczne, które Szan. Druhowie znajdą w niniejszym numerze „Strażaka" w dziale urzędowym.

Dział urzędowy

KOMUNIKATY ŚLĄSKIEGO OKRĘGU

Zawiadamiamy, że siedziba Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych R. P. wraz z Administracją „Strażaka Śląskiego" została przeniesiona do Gmachu Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, ul. Jagiellońska. Biuro mieści się na II piętrze, pokój nr 450. Telefon Okręgu: 349.21, wewnętrzny: ogólna kancelaria Okręgu oraz Inspektor 199, Zast. Inspektora nr 332.

KRAJOWA WYSTAWA LOTNICZA WE LWOWIE

Nawiązując do komunikatu w sprawie Krajowej Wystawy Lotniczej we Lwowie, podanego w nrze 3 „Strażaka Śląskiego", zawiadamiamy, iż zainteresowane straże pożarne wycieczką członków straży na powyższą Wystawę powinny się zwracać o informacje do odnośnych Oddziałów Powiatowych. Jednocześnie komunikujemy, że przewiduje się zbiorową wycieczkę członków straży pożarnych do Lwowa na powyższą Wystawę, prawdopodobnie w połowie czerwca br.

OKÓLNIK ZARZ. GŁÓWNEGO Nr 805 W SPRAWIE UDZIAŁU STRAŻY W AKCJI ZBIÓRKI ZŁOMU

Centrala Zakupu Złomu Polskich Hut Żelaznych pod protektoratem Ministerstwa Przemysłu i Handlu

i Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego organizuje ogólną zbiórkę odpadków żelaznych (złomu) w całym kraju.

W celu uzyskania dodatnich wyników tej akcji zwróciła się Centrala Zakupu Złomu przede wszystkim do władz szkolnych oraz do Związku Straży Pożarnych R. P., celem poparcia tej akcji przez odpowiednią propagandę oraz czynne zajęcie się zbiórką.

Zarząd Główny Związku Straży Pożarnych R. P. podając powyższe do ogólnej wiadomości Okręgom Wojewódzkim i Oddziałom Powiatowym oraz poszczególnym strażom pożarnym zaznacza, że popiera ze swej strony najusilniej tę dla gospodarstwa narodowego ze wszech miar doniosłą i pożądaną akcję.

Równocześnie zwraca się Zarząd Główny Związku z apelem do wszystkich straży pożarnych, aby prócz akcji propagandowej wzięły czynny udział w tej zbiórce, udzielając również szkołom swej pomocy przy ewentualnej potrzebie magazynowania tego złomu, o ile na to warunki organizacyjne i techniczne pozwolą.

Wszelkie materiały dotyczące propagandy oraz organizacji tej zbiórki dostarczy Centrala Zakupu Złomu bezpośrednio do Oddziałów Powiatowych, które roześlą je do straży pożarnych; koszta powstałe z tej przesyłki pokryje w zupełności Centrala Zakupu Złomu wprost Oddziałom Powiatowym.

Jednocześnie nadmieniamy, iż ewentualny zysk, jaki z tego tytułu zostanie osiągnięty przez odnośną Straż, będzie obracany na jej potrzeby.

AWIZA ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Ćwiczenia w dni świąteczne

Podaje się do wiadomości wszystkim strażom pożarnym, że w czasie nabożeństw odprawianych w kościołach w niedziele i dni świąteczne — należy wstrzymać się od wszelkich zajęć i ćwiczeń, aby dać możność członkom straży wykonywania praktyk religijnych.

Broszurka p. Junoszy-Szaniawskiego

Instytut Propagandy Książki w Warszawie zawiadomił Związek, że posiada jeszcze na składzie pewien zapas broszurki pt. „Czy chcesz mieć dach nad głową?" — pióra p. Wł. Junoszy-Szaniawskiego — która w szeregu powiatów była już środkiem popularyzacji właściwego kierunku w walce z pożarami. Instytut pragnie też zaproponować tym Oddziałom Powiatowym, które z tego środka propagandy jeszcze nie korzystały, kolportowanie rzeczonej broszurki za pośrednictwem straży pożarnych wśród najszerszych warstw ludności wiejskiej.

Z uwagi na propagandowy charakter i ujęcie broszurki, Związek wyraził zgodę na powyższą propozycję, przy czym ustalone zostały z Instytutem następujące warunki kolportażu: Instytut udzielać będzie Oddziałom Powiatowym w komis partie broszur po 200 egz. Przy cenie 25 gr za egzemplarz Oddziały otrzymują rabat w wysokości 40 procent. Wszelkie wpłaty z tytułu rozrachunku za komisową rozprzedaż broszur uskuteczniane być powinny pod adresem: Instytut Propagandy Książki — Warszawa,

ul. Wilcza 32 — konto w Pocztowej Kasie Oszczędności nr 833.

Medale X-lecia Strażactwa

Podajemy do wiadomości władz Okręgów Wojewódzkich i Oddziałów Powiatowych i prosimy o podanie z kolei do wiadomości strażom, że wobec wyczerpania się nakładu t. zw. medali „10-lecia Strażactwa", zakończone już zostało przyznawanie tych medali, wobec czego poleca się przerwać nadsyłanie wniosków dotyczących tego odznaczenia.

II nakład kalendarza oficera strażackiego na r. 1938

Wobec szybkiego wyczerpania się pierwszego nakładu „Kalendarza Oficera Strażackiego" na rok 1938 ukazał się z druku, w ograniczonej ilości drugi nakład „Kalendarza" i pomimo znacznych kosztów wydawniczych cena sprzedażna (z przesyłką zł 1.75 za egz. w kartonie i zł 2 za egzemplarz w oprawie płóciennej) — nie została podwyższona.

Ponieważ nie przewiduje się dalszego powtarzania nakładu „Kalendarza na rok 1938" — sprzedaż tego wydawnictwa prowadzona będzie nadal tylko do czasu wyczerpania się posiadanego niewielkiego zapasu. W interesie przeto własnym nie należy zwlekać z ewentualnym dodatkowym zamawianiem „Kalendarzy".

Nowy nakład instrukcji do ćwiczeń

Zawiadamia się, iż ostatnio ukazało się z druku VII wydanie „Instrukcji do ćwiczeń". Cena egzemplarza Instrukcji łącznie z tablicą sygnalizacji gestowej wynosi zł 2, z przesyłką zł 2,30 (rabat dla Okręgów i Oddziałów — 20 proc.).

Zamawianie wydawnictw

Ponieważ Okręgi Wojewódzkie i Oddziały Powiatowe często przesyłają znaczne zamówienia na druki, znaki, medale itp. niemal w ostatniej chwili przed terminem, na który są potrzebne i Administracja nie zawsze może terminowo wywiązać się z zamówień, zwłaszcza że nie zawsze posiada na składzie większy zapas żądanych materiałów, poleca się przesyłanie znaczniejszych zamówień co najmniej na 2 tygodnie przed terminem, na który są potrzebne.

Ubezpieczenie mienia strażackiego

Zarząd Główny Związku podaje do wiadomości wszystkich jednostek organizacyjnych Związku (za wyjątkiem Okręgów Wojewódzkich Poznańskiego i Pomorskiego), że Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przyjmuje obecnie ubezpieczenia nie tylko od ognia, lecz również od następstw nieszczęśliwych wypadków i od odpowiedzialności cywilnej, od uszkodzeń samochodów (auto-casco), kradzieży itp.

Ponieważ niektóre straże korzystają dotychczas z usług różnych Towarzystw Ubezpieczeń Prywatnych, przeto Zarząd Główny usilnie zaleca, aby po ekspiracji ubezpieczenia w tych Towarzystwach straże pożarne przeniosły swe ubezpieczenia do P. Z. U. W., jako instytucji o charakterze publiczno-prawnym, dającej rękojmię, że majątek Straży będzie należycie i solidnie zabezpieczony przy ewent. likwidacji szkód powstałych od wypadków losowych.

Inspektor Naczelny: *(—) J. Milewski*

Prezes Związku S. P. R. P.: *(—) W. Gołuchowski*

ZARZĄDZENIE MIN. SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 26 marca 1938 r.

o organach i kierownictwie przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej

(Monitor Polski Nr 78 z dn. 5 IV 1938)

Na podstawie par. 5 pkt. 2, par. 7, 11, 14 i 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa (Dz. U. R. P. nr 10, poz. 73) zarządzam co następuje:

1. Organami obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej są straże pożarne: ochotnicze, przymusowe, zawodowe i prywatne oraz okręgowe pogotowia pożarne.

2. Kierownictwo przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej sprawują organa inspekcyjne i instrukcyjne (Korpus Techniczny) Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Kierownictwo, o którym mowa w pkt 2 niniejszego zarządzenia, wykonywują organa inspekcyjne i instrukcyjne przez:

a) organizowanie i prowadzenie wyszkolenia w obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej,

b) czuwanie nad gotowością bojową straży i okręgowych pogotowi pożarnych w dziedzinie obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej,

c) stawianie wniosków co do zaopatrzenia straży i pogotowi w sprzęt techniczny dla potrzeb obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej,

4. Kierownictwo przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej wykonywanych przez straże pożarne zawodowe w gminach miejskich liczących ponad 200.000 mieszkańców, sprawuje Inspektor Naczelny Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, a w gminach miejskich liczących od 40.000 do 200.000 mieszkańców — właściwi terytorialnie inspektorowie wojewódzcy Związku Straży Pożarnych Rzplitej Polskiej.

W pozostałych gminach kierownictwo przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej sprawują właściwi terytorialnie instruktorzy powiatowi Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Na wniosek właściwych wojewodów kierownictwo przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej, wykonywanych przez straże pożarne zawodowe w gminach miejskich, liczących ponad 40.000 mieszkańców, może być przez Ministra Spraw Wewnętrznych przekazane Inspektorowi Naczelnemu Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: *(—) Sławoj Składkowski*

Z życia zrzeszonego strażactwa

KURSY ŚWIETLICOWE W KATOWICACH

W wykonaniu planu działalności Okręg Wojew. przeprowadził w Katowicach 2 koedukacyjne, dochodzące kursy świetlicowe dla kierowników(czek) prac świetlicowych i kulturalno-oświatowych w strażach pożarnych z powiatów: katowickiego, świętochłowickiego, pszczyńskiego i Katowic-miasta.

Komendantką kursów była referentka żsp. mł. instr. A. Małgowska — uczestników(czek) było ogółem 46 (23 kobiety i 23 mężczyzn).

Program powyższych kursów obejmował 6 godzin wykładów z zakresu prac świetlicowych i oświatowych oraz 30 godzin zajęć praktycznych, jak śpiewy, deklamacje, recytacje, inscenizacje, tańce ludowe, gry i zabawy, czytelnictwo.

Kurs pożarniczy VI stopnia przeprowadzony przez Śl. Okręg Wojew. w czasie od 21 III do 26 III 1938 r.

Wykładowcami na kursie byli z Wydziału Oświaty Pozaszkolnej pp. instr. prof. Drozdowski — wykłady i czytelnictwo, mgr Szybińska — inscenizacje, recytacje, instr. Pawłowski — teatr w świetlicy (wieczornice, obchody itp.) oraz P. Bachmanówna — inscenizacje, tańce ludowe i mł. instr. A. Małgowska — gry i zabawy, czytelnictwo.

W czasie kursów uczestnicy zwiedzili muzeum śląskie, gmach Sejmu i Urzędu Wojewódzkiego.

Kursy zakończono wieczornicami, na program których składały się: recytacje, inscenizacje, śpiewy, tańce ludowe przerobione w czasie kursu.

Na zakończeniu kursów obecni byli pp.: insp. wojew. J. Mikuła, przedstawiciel Wydz. Ośw. Pozasz., instr. powiatowi, wykładowcy oraz członkowie Zarządów poszczególnych straży.

Wręczenia słuchaczom(czkom) zaświadczeń z ukończenia kursu dokonał p. insp. J. Mikuła.

POWIAT LUBLINIEC

Kurs III stopnia w Lublińcu

W czasie od 14 do 22 marca br. odbył się w Lublińcu skoszarowany kurs III stopnia dla oficerów straży, na który zgłosiło się 40 uczestników z terenu powiatu. Wykładowcami na kursie byli druhowie: zast. insp. wojew. L. Jaroszewski, instr. pow. J. Wypiór, instr. pow. W. Gago, instr. pow. Gasz, skarbnik Oddziału J. Hruzik oraz p. dr Bardzik, budowniczy p. Maroń i sierżant Lurka.

Otwarcie kursu zaszczycili obecnością druh prezes Rady tut. Oddziału Powiatowego dr Riess, starosta powiatowy, druh prezes Zarządu Oddziału Pow. T. Dzik, wicestarosta, oraz przedstawiciel Magistratu lublinieckiego.

W wyniku przeprowadzonych egzaminów przez Komisję Egzaminacyjną w składzie druha inspektora wojewódzkiego J. Mikuły, instr. pow. A. Gasza i instr. pow. J. Wypióra z Mikołowa złożyło egzamin z wynikiem celującym 3 kursistów, dobrym 22 w st. III, a 8 w st. II i dostatecznym 7.

W uroczystym zakończeniu kursu wzięli udział druh inspektor wojewódzki, Zarząd Oddziału Powiatowego z druhem prezesem Zarządu na czele i cały stan kursu.

Komendantem kursu był instruktor pow. A. Gasz, zaś szefem kursu druh nacz. rej. J. Kocyba z Koszęcina.

Walne Zebranie i I stopień w O. S. P. Kośmidry

Dnia 13 marca br. odbyło się w Kośmidrach Walne Zebranie Stow. Ochotn. Straży Pożarnej i egzamin z wyszkolenia I stopnia, w wyniku którego wyżej podane wyszkolenie uzyskało 7 druhów.

Do egzaminu przygotowywał straż druh nacz. rej. Fr. Kopyto.

POWIAT ŚWIĘTOCHŁOWICE

Egzamin na kop. „Pokój" w Nowym Bytomiu

W dniu 26 marca 1938 r. przeprowadzono egzamin kwalifikacyjny z zakresu I stopnia na kop. „Po-

kój" w Nowym Bytomiu. Przeszkolenie prowadził sztygar p. Szołtysik Paweł, zaś Komisję egzaminacyjną tworzyli: instr. pow. Friebe Piotr i kmdt straży huty „Florian" — druh Graniczny Józef. Egzamin wypadł pomyślnie.

Ćwiczenia

Korzystając z pięknej pogody, straże na terenie pow. świętochłowickiego dosyć wcześnie rozpoczęły letni sezon wyszkoleniowy, który w tym roku zapowiada się bardzo interesująco.

Na początek, by sprawdzić gotowość bojową ludzi i sprzętu i by przypomnieć strażom zadania, jakie w przyszłości ich czekają, urządzono w Świętochłowicach w dniu 2 IV br. alarm połączony z ćwiczeniami straży z Świętochłowic i najbliższej okolicy.

Ogólnie mówiąc, straże wykazały poprawne opanowanie sprzętu a ich dcy rozwiązywali trafnie nałożone na nich zadania. Kierownikiem ćwiczeń był nacz. I rejonu druh Kmdt Graniczny, który przy pomocy druha Żelawskiego, druha Kilki i druha Szudeji przeprowadził ćwiczenia energicznie i sprężyście.

Na zakończenie po omówieniu ćwiczeń przez instr. pow. druha Friebego P., odbyła się defilada przy licznej asyście publiczności, która zbudowana była dobrą postawą ćwiczących.

Ćwiczenia te były również dużą propagandą dla pomocy zimowej, gdyż jeden z wozów udekorowany był w okolicznościowe napisy, wzywające ludność do składania ofiar na dar wielkanocny dla ubogich dzieci.

Wóz ten po ćwiczeniach objeżdżał miasto budząc wszędzie duże zainteresowanie.

Manewry rejonowe nocne

W dniu 14 IV urządzono manewry rejonu II w Lipinach Śl. w obecności insp. wojew. Mikuły J., instr. pow. Friebego P. i nacz. rej. Żelawskiego. Do ćwiczeń powołano wszystkie zmotoryzowane straże rejonu, a mianowicie OSP Świętochłowice, Rudę Śl., Łagiewniki i Lipiny.

Akcją dowodził nacz. miejscowej straży Matuszek Paweł, który ze swego zadania należycie się wywiązał.

Drugie z kolei w tym roku ćwiczenia wykazały dalszy postęp wyszkoleniowy zarówno strażaków, jak i dców, z których większość pokończyła niedawno kursy III i VI stopnia.

Na zakończenie odbyła się defilada przy świetle reflektorów i pochodni, robiąc duże wrażenie na zgromadzonej publiczności, która z zainteresowaniem śledziła postępy akcji straży.

Kurs III stopnia

Zgodnie z planem działalności Oddz. Pow. na rok 1938-39 urządzono w czasie od 28 III do 13 IV kurs III stopnia specjalnie dla tych tylko druhów, którzy od kilku już lat pełnią funkcje oficerskie w strażach i dotychczas żadnego przeszkolenia nie przeszli.

Na kurs ten powołano 37 kandydatów, wśród których było 4 naczelników, 7 zast. nacz. i 26 dców plutonów.

Komendantem kursu był mł. instr. Friebe Piotr.

Na zakończenie kursu przemówił do kursistów prezes Zarządu Oddz. Pow. Zw. Str. Poż. R. P. p. naczelnik gminy Tomanek Piotr, który w krótkich i żołnierskich słowach zachęcił kursistów do dalszego pogłębiania zdobytych na kursie fachowych wiadomości i do dalszej ofiarnej pracy dla dobra społeczeństwa. Po wręczeniu przez druha prezesa świadectw przemówił jeszcze insp. wojew. Mikuła J., zaś ze strony kursistów podziękował naczelnik Fraus — zapewniając w imieniu swych kolegów, że zawsze stać będą na straży w obronie życia i mienia społeczeństwa i Państwa.

Kurs ukończyło 37 oficerów Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym z wynikiem celującym 7, dobrym 28 i z wynikiem dostatecznym 2.

KATOWICE MIASTO

Poświęcenie świetlicy O. S. P. w Katowicach-Zawodziu

W niedzielę, dnia 9 stycznia br. odbyła się w Katowicach-Zawodziu doniosła uroczystość poświęcenia świetlicy i wspinalni Ochotniczej Straży Pożarnej.

Na wstępie powitał w bardzo serdecznych słowach dh nacz. Bienek Przewiel. ks. proboszcza Lindnera, prezesa Oddziału Powiatowego i wiceprezydenta Szkudlarza, dha instr. Kosterkę, założyciela i członka honorowego Pietzkę i dhów honorowych Siedlaczka i Steinhofa. Ks. proboszcz wygłosił okolicznościowe przemówienie z przykładów znaczenia straży pożarnej, podnosząc jak wzniosłą jest służba strażacka.

Po dokonaniu poświęcenia zabrał głos dh prezes Oddziału Powiatowego Szkudlarz, wygłaszając bardzo treściwe przemówienie, jakie znaczenie ma otwarcie świetlicy pod względem kulturalno-społeczno-oświatowym w straży pożarnej. Ponadto zachęcał druhów do dalszej wytrwałej pracy, do jak największego szkolenia się, ażeby w razie potrzeby godnie służyć Ojczyźnie. Następnie dh nacz. Bienek podziękował za tak treściwe słowa ks. proboszczowi Lindnerowi oraz prezesowi Oddziału Powiatowego Szkudlarzowi, po czym odbyła się uroczystość gwiazdkowa dla druhów i druhen. Staropolskim zwyczajem naszych przodków dzielono się łamaniem opłatka i odśpiewano kolędy.

Zakończenie kursu I st. Przemysłowej Straży Pożarnej Huty „Ferrum" w Katowicach

Od roku niemal strażacy S. A. „Ferrum" uczęszczali na wykłady i ćwiczenia praktyczne, przewidziane regulaminem wyszkolenia podstawowego st. pierwszego, przygotowując się do egzaminu, aż nadszedł dzień 24 kwietnia 1938 r., dzień sprawdzenia o zdobytych na kursie wiadomościach.

Już w dniu 23 kwietnia (sobota) widać była na niektórych twarzach strażackich gorączkowe podniecenie i wyraźne zdenerwowanie, które doszło do zenitu na wiadomość, że na egzamin przybędzie zast. inspektora wojew., dh Jaroszewski. Dawały się słyszeć głosy: „Ja — co by się spóźnił, a przyjechoł na zakuńczenie — to by było ale fajnie".

W dniu 24 kwietnia zbiórka była zapowiedziana na godz. 12.30, gdyż początek uroczystości zapowiedziany był na godz. 13, lecz niektórzy strażacy, którzy w nocy spać nie mogli (byli i tacy), przyszli do remizy już o 9, aby jeszcze to i tamto zobaczyć i upewnić się, aby na egzaminie jakiegoś głupstwa nie palnąć.

Druh naczelnik już o godz. 12 wspólnie z referentem bezpieczeństwa huty p. Świtalskim rozwiesił chorągiewki, wyznaczając sytuację pożarową.

Punktualnie o godz. 13 zajechało auto, przywożąc egzaminatorów w osobach: dha Kosterki, nacz. Zaw. Straży z Katowic, dha Thiele, zast. nacz. Zaw. Str. Poż. z Katowic oraz dha Saternusa, nacz. oddz. I O. S. P. z Katowic, jednocześnie rozlegają się słowa komendy, to naczelnik szykuje oddział do złożenia raportu. Po odebraniu raportu przez dha Kosterkę i chwilowej pogawędce udajemy się na miejsce „pożaru", za chwilę nadjeżdża straż, aby „groźny pożar" zlikwidować, co jej się udaje w przeciągu paru minut, po zlikwidowaniu pożaru zbiórka i odjazd do remizy, gdzie nastąpiło złożenie sprzętu, lecz pech prześladował druhów straży „Ferrum", gdyż jeszcze nie zdążyli się oczyścić, a znów sygnał alarmowy i drugi „pożar", tym razem chorągiewka czerwona znalazła się na dachu kuźni i „ogień" poważnie zagrażał budynkowi dyrekcji. I tym razem strażacy w przeciągu paru minut „pożar" zlikwidowali. Likwidację „pożaru" zakończyła wspólna fotografia.

Gaszenie tych „groźnych pożarów" obserwował przez cały czas kierownik biura technicznego huty p. inż. Krasnodębski, który bardzo żywo interesuje się pożarnictwem i bardzo chętnie przychodzi na podobne imprezy.

Po wspólnej fotografii rozpoczął się w obecności p. inż. Krasnodębskiego egzamin, do którego stanęło 21 strażaków. Wynik egzaminów: 4 celujących, 9 dobrych, 8 dostatecznych. „Morderczą" walkę przeprowadzili między sobą druhowie „celownicy", z której zwycięzcą wyszedł jako prymus druh Osiecki Jerzy, uzyskując jako nagrodę znak korporacyjny, wiceprymusem został senior tutejszej straży, druh Kołodziej Jan, który jako nagrodę otrzymał toporek, trzecie miejsce zajął dh Mleciński, otrzymując jako nagrodę sznurek z gwizdkiem. Po wręczeniu nagród i okolicznościowych przemówieniach „oprawcy i delikwenci" udali się do świetlicy Huty na skromne przyjęcie, na którym byli obecni p. dr Unucka, oddany całą duszą pracy społecznej na terenie tutejszego zakładu i p. inż. Krasnodębski.

Tutaj dopiero rozwiązały się języki druhom strażakom, kawałom i wicom nie było końca, jeden od drugiego lepszy, a i śpiew też odchodził, w bardzo miłym nastroju druhowie spędzili czas niemal do północy.

POWIAT CIESZYN

Z działalności straży w powiecie cieszyńskim

W kwietniu były dwa pożary a to: w Ochabach 14 kwietnia dom mieszkalny i stodoła mieszczące się pod jednym dachem, własność Pawła Pilicha; 24 kwietnia w Wielkich Kończycach stodoła, własność Tomicy Karola. W obu wypadkach interweniowały straże miejscowe i sąsiednie.

Egzaminy z wyszkolenia podstawowego I stopnia odbyto:

20 lutego w Goleszowie-Fabryce na 27 kandydatów otrzymało stopnie celujące 15, reszta stopnie dalsze — zdali wszyscy.

20 lutego w Goleszowie Gminie na 27 kandydatów otrzymało stopnie celujące 15, reszta otrzymała stopnie dalsze — zdali wszyscy kandydaci. W obu strażach stwierdzono bardzo dodatni stan wyszkolenia.

6 i 7 marca w Ochabach, na 29 kandydatów otrzymało stopnie celujące 11 — reszta stopnie dalsze — zdali wszyscy kandydaci. Stan wyszkolenia zadowalający.

13 marca dopołudnia w Bażanowicach na 15 kandydatów otrzymało stopnie celujące 2, reszta stopnie dalsze — zdali wszyscy.

13 marca po południu w Kostkowicach na 14 kandydatów stopnie celujące uzyskało 5, reszta uzyskała stopnie dalsze — stan wyszkolenia dobry.

30 kwietnia w Gumnach na 10 kandydatów uzyskało stopień celujący 5, reszta uzyskała stopnie dalsze — zdali wszyscy. Stan wyszkolenia bardzo dodatni.

Zarząd Oddziału Powiatowego odbył 2 posiedzenia, a to 12 lutego i 28 marca — załatwiając cały szereg spraw bieżących"— ustalając preliminarz budżetowy i plan działalności na rok 1938-39.

Posiedzenie Rady Oddziału Powiatowego odbyło się dnia 10 kwietnia w Cieszynie przy słabym zainteresowaniu. Z najważniejszych uchwał to preliminarz budżetowy na rok 1938-39 zrównoważony, zamykający się kwotą zł 7.250 oraz plan działalności na rok 1938-39.

W wolnych głosach poruszano aktualną sprawę narybku dla straży oraz sprawy opłat za kursy. Domagano się, by kursy były bezpłatne bez względu na to, czy je urządza Powiat lub Okręg — płatność kursów strażackich powoduje słabą frekwencję, tym więcej, że dla innych organizacji urządza się kursy bezpłatnie albo za śmiesznie niską opłatą zł 10 miesięcznie już z noclegami i utrzymaniem.

Na walne zebrania poszczególnych straży w powiecie Zarząd Oddziału Powiatowego delegował swych członków w 13 wypadkach.

Z życia i prac samarytanek

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI Ż. S. S. P. PRZY ODDZIELE VI O. S. P. W KATOWICACH-ZAŁĘŻU

Z inicjatywy prezesa OSP Oddziału VI w Katowicach-Załężu dha Stefana Mielczarskiego powstał pluton żssp., którego zorganizowaniem i przeszkoleniem zajął się dh ppor. rez. Prower Emanuel. Pluton rozpoczął swą działalność po zatwierdzeniu tegoż przez miesięczne zebranie członków Oddziału, które odbyło się w dniu 18 października 1937 r. Pierwszym wyszkoleniem, przeprowadzonym w plutonie, było wyszkolenie z zakresu służby samarytańskiej, trwające od października 1937 do 20 kwietnia 1938. Przeszkolenie to zostało zakończone egzaminem, który

odbył się w dniu 22 kwietnia o godzinie 18.30 w jednej z klas szkoły im. Tadeusza Rejtana w Katowicach-Załężu w obecności dha Prezesa Mielczarskiego, instruktora powiatowego dha Kosterki, naczelnika oddziału dha Gruszki, zast. nacz. dha Ledwika, członka Zarządu dha Kopca, oraz wykładowcy i kierownika plutonu dha Prowera.

Komisję egzaminacyjną przywitał w imieniu Zarządu Oddziału VI dh Prower, przedstawiając w ogólnym zarysie tok prac przeprowadzonych w plutonie i zaznaczając, że druhny oprócz swych zajęć brały żywy udział w imprezach urządzanych przez Oddział. Po skontrolowaniu książek ewidencyjnych oraz księgi rozkazów plutonu przez dha instruktora Kosterkę, zameldował dh Prower 16 druhen do egzaminu ze służby samarytańskiej. Egzamin zdały wszystkie druhny z ogólnym wynikiem bardzo dobrym. Pytania z zakresu anatomii i fizjologii zadawał wykładowca i kierownik plutonu dh Prower, zaś z ratownictwa pytał dh instruktor powiatowy Kosterka.

Po zakończeniu egzaminu dh prezes Mielczarski w serdecznych słowach podziękował Komisji Egzaminacyjnej za przybycie i poniesione trudy, a zwracając się do druhen, wyraził życzenie, żeby nabyte na kursie wiadomości spożytkowały dla dobra społeczeństwa i ogólnoludzkiego.

Zbiórkę zwołaną w celu egzaminacyjnym zakończył dh Prower o godz. 21.30, składając meldunek dhowi Prezesowi.

Po ukończeniu wyszkolenia ze służby samarytańskiej przystępuje pluton do przeszkolenia w zakresie pierwszego stopnia służby pożarniczej.

EGZAMIN W JEDN. Ż. S. P. W NIEWIADOMIU

W dniu 13 kwietnia br. odbył się w jedn. żsp. w Niewiadomiu egzamin teoretyczny ze służby pożarniczej, która w okresie zimowym została w jednostce przeprowadzona przez przydzielonych ze straży oficerów-wykładowców.

Komisję Egzaminacyjną tworzyli pp.: ref. żsp. mł. instr. A. Małgowska, p. o. instr. Galejanka, nacz. rej. Wencel, nacz. Hink.

Egzamin obejmował następujące przedmioty: służbę wewnętrzną, naukę o sprzęcie, wyszkolenie bojowe.

Do egzaminu przystąpiło 14 druhen i wszystkie zdały z wynikiem pomyślnym. Ogólny wynik egzaminu był bardzo dobry.

Po skończonym egzaminie i okolicznościowych przemówieniach został przed frontem odczytany wynik egzaminu, a następnie przeszli wszyscy na wspólny podwieczorek, którym pierwszy w jednostce egzamin zakończono.

Pisząc o tym pięknym wyniku pracy w jedn. żsp. w Niewiadomiu, należy tu wspomnieć także i o tym, że jednostka ta istnieje dopiero pół roku i w ciągu tak krótkiego okresu czasu nie tylko że przeprowadziła prawie całe wyszkolenie teoretyczne I st. sam.-poż., ale także została całkowicie umundurowana i zaopatrzona w przepisową apteczkę.

Ten szybki rozwój jedn. żsp., która obecnie liczy 20 członkiń, należy zawdzięczać przede wszystkim troskliwej opiece Zarządu Straży i Naczelnika dh Wencla oraz pilnej i sumiennej pracy komendantki dh. Pallusówny i jej zastępczyni dh. Piertekówny.

PRZESZKOLENIE POŻARNICZE DLA TOWARZYSTWA POLEK

Staraniem Zarządu Towarzystwa Polek w Katowicach Oddział Śródmieście zostały przeprowadzone przez Okręg i miejski Oddz. Pow. w Katowicach w kwietniu br. dla członkiń tego Towarzystwa 2 informacyjne 15-godzinne kursy pożarnicze.

Program powyższych kursów obejmował wykłady z zakresu: organizacyj straży pożarnych, pracy kobiet w strażach, akcji zapobiegawczej, znaczenia służby ppoż. w opl., samoobrony ludności oraz ćwiczenia ze sprzętem dla posterunków ppoż.

Na koniec każdego kursu urządzone zostały pokazy działania i gaszenia bomb zapalających.

Wykładowcami na kursach byli pp.: kmdt T. Kosterka, mł. instr. A. Małgowska, mł. instr. Palica i Niewiadomski.

Ogółem na kursach tych wyszkolono 60 kobiet. W najbliższym czasie podobne wyszkolenie zostanie przeprowadzone dla Rodziny Policyjnej w Katowicach.

PLAN PRACY K-TKI JEDN. ŻSSP.

1. Zakończyć egzaminami rozpoczęte w jedn. wyszkolenie teoretyczne.

2. Pamiętać o zawiadomieniu na 14 dni naprzód Oddziału Powiatow. o mającym się odbyć w jedn. żsp. egzaminie.

3. Przeszkolić jedn. żsp. w musztrze i należycie przygotować do wystąpień na zewnątrz.

4. Opracować na okres letni plan ćwiczeń w jedn. żsp. przewidując przeprowadzenie w nim przede wszystkim ćwiczeń ze wszystkim posiadanym przez straż sprzętem pożarniczym, a następnie z sanitarnym i oplgaz.

5. Pomyśleć o zorganizowaniu dla jed. żsp. wycieczki.

Różne

„PRZEGLĄD POŻARNICZY"

Warszawa, organ Związku Straży Pożarnych R. P., miesięcznik, poświęcony sprawom techniki pożarniczej, w nrze 4 (kwietniowym) zawiera artykuły treści następującej:

Artykuł „Ognioodporność materiałów budowlanych zastępczych i pomocniczych" podaje wyniki badań nad zachowaniem się w ogniu różnych materiałów zastępczych, stosowanych w budownictwie.

Artykuł „Zabezpieczenia przeciwpożarowe cukrowni w Polsce" stanowi dokończenie tematu, poruszanego w trzech kolejnych numerach, omawiając sprawy racjonalnego zaopatrzenia cukrowni w wodę gaśniczą oraz sprawy ich obrony w wypadkach pożaru.

Z aktualną sprawą budowy u nas pieca do badań ognio-odporności materiałów wiąże się artykuł „Badanie materiałów na odporność termiczną we Francuskim Instytucie Badań i Wynalazków", opisujący urządzenia pieca w Bellevue pod Paryżem.

W dokończeniu artykułu „Sprężone i skroplone gazy" czytamy o własnościach i sposobach przechowywania wodoru, chloru i dwutlenku węgla.

Artykuł „Jeszcze o asystencji straży pożarnych podczas przedstawień publicznych" przynosi zamknięcie polemiki na temat obowiązku wzywania straży pożarnej do asysty podczas publicznych przedstawień.

Nowe przepisy o kominiarstwie w Niemczech omawia artykuł pod takimże tytułem.

W „Kronice Zagranicznej" znajdujemy następujące artykuły: „Magazyn aparatów tlenowych Straży w Düsseldorfie", „15-godzinna akcja w aparatach tlenowych", „Środki alarmowania londyńskiej straży pożarnej".

„Kronika Krajowa" podaje wiadomość o Kongresie Bezpieczeństwa Pracy. Poza tym znajdujemy w numerze tekst Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o organach i kierownictwie przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w zakresie akcji przeciwpożarowej oraz działy z „Orzecznictwa Sądowego" i „Kronikę pożarową".

JUBILEUSZ 30-LETNIEJ SŁUŻBY DRUHA NACZ. BIENKA W O. S. P. KATOWICACH-ZAWODZIU

Dnia 8 marca br. obchodził dh naczelnik Bienek jubileusz 30-lecia służby w O. S. P. Z tej to okazji zwołano uroczyste zebranie, na którym druhowi jubilatowi naczelnikowi Bienkowi wręczono podarunek, zakupiony przez wszystkich druhów, mianowicie figurę patrona strażaków św. Floriana, którą dh prezes inż. Busse OSP Oddział III po bardzo gorącym przemówieniu wręczył jubilatowi, a na którą sobie tenże godnie zasłużył.

Podarunkiem Druh Jubilat był bardzo ucieszony i z wielkim wzruszeniem podziękował za tak śliczny upominek, który będzie mu bodźcem do dalszej jeszcze intensywniejszej pracy w straży.

Na uroczystość tą przybył także dh instr. Kosterka, który w serdecznych słowach złożył życzenia Jubilatowi. Zast. naczelnika zabrał głos i wyraził wielką radość, że jest to wielkim zaszczytem dla Oddziału III móc obdarować swojego druha naczelnika i zaapelował do obecnych, ażeby i oni mogli doczekać się takiego dnia. Nadmienił, że jeszcze w tym roku mamy jednego Jubilata 30-letniego czynnej służby w OSP Oddziału III, którego także godnie należałoby uczcić. Przy tym należy nadmienić, że druh nacz. Bienek jest

Naczelnik O. S. P. Katowice-Zawodzie dh Bienek, jubilat 30-letniej służby w Ochotniczej Straży Pożarnej

wielkim społecznikiem, brał bowiem czynny udział z bronią w ręku w trzech powstaniach śląskich i pracach niepodległościowych, jest odznaczony Medalem pamiątkowym, Medalem niepodległościowym i Śląskim Krzyżem za zasługi dla Polski.

Z karty żałobnej

Wszystkim, którzy oddali ostatnią usługę w odprowadzeniu na grobowy spoczynek naszego syna, śp. Wiktora Mikety, a przede wszystkim członkom Korpusu Technicznego Miasta Katowic i Powiatu Swiętochłowickiego, Zawodowej Straży Pożarnej m. Katowic, w której zmarły nasz syn w ostatnim czasie swego życia był członkiem czynnym, Ochotniczej Straży Pożarnej miasta Katowic i Orzegowa, składamy tą drogą nasze serdeczne podziękowanie.

Rodzice.

Ważne dla Straży pożarnych zawodowych, przemysłowych i ochotn.

Zakłady Mechaniczne

Lilpop Rau Loewenstein

Sp. Akc.

Warszawa, Bema 65

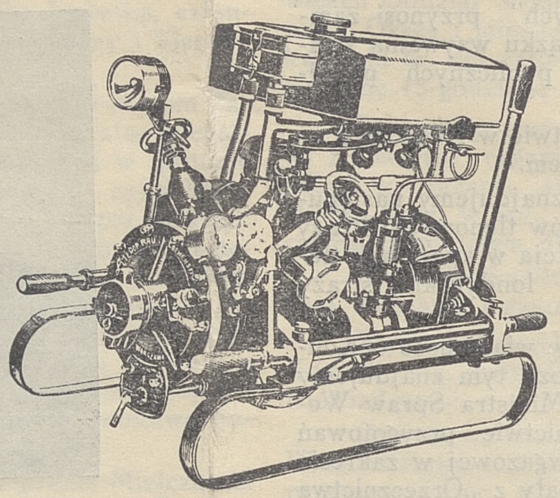
polecają:

motopompy SYRENA

różnych wielkości,

autopogotowia

drezyny pożarnicze

Wytwórnia Wyrobów Tkackich

Inż. Witold Izdebski

„IWIS" Sp. Akc.

Warszawa, Marszałkowska 129

poleca:

Węże parciane tłoczne

surowe

gumowane

impregnowane

Prospekty, cenniki, oferty na żądanie

Prądownice pianowe „Omega", uniwersalne pyszczki „Omega", sprzęt gaśniczy

Rejonowe przedstawicielstwo na Górny Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie:

Aleksander Chomiakow, Katowice, ul. Wojewódzka 13-8 Tel. 348-90

GAŚNICE

WSZYSTKICH TYPÓW uznane za najbardziej niezawodne i trwałe

APARATY „P. G."

dla piany i odkażania

INSTALACJE PIANOWE

IMPREGNATY OGNIOCHRONNE

MI-RA

Zjednoczone Wytwórnie Gaśnicze

WARSZAWA, ul. Wspólna N 3

Komitet Redakcyjny stanowią: Mikuła A., Pacuła K., Rzeźniczek M., Suchoń W. i Wallis S. — Nakładem Śląskiego Okręgu Wojew. Związku Straży Pożarnych R. P. — Redaktor odpow.: A. Mikuła. — Drukarnia „Dziedzictwa" w Cieszynie